

Sentenza fil-kawża magħquda C-407/19 Katoen Natie Bulk Terminals NV u
General Services Antwerp NV vs Belgische Staat u
C-471/19 Middlegate Europe NV vs Ministerraad

**Ligi li tirriżerva x-xogħol portwali għal haddiema rrikonoxxuti tista' tkun kompatibbli
mad-dritt tal-Unjoni jekk tkun intiża li tiżgura s-sigurtà fiż-żoni portwali u li jiġu
evitati l-inċidenti fuq il-post tax-xogħol.**

*Madankollu, l-intervent ta' Kummissjoni Amministrattiva Kongunta fir-rikonoxximent tal-haddiema
portwali ma huwiex neċessarju jew xieraq sabiex jintlaħaq l-għan imfittex*

Fid-dritt Belġjan, ix-xogħol portwali huwa b'mod partikolari rregolat mil-Ligi li Tirregola x-Xogħol Portwali, li abbażi tagħha x-xogħol portwali jista' jitwettaq biss minn haddiema portwali rrikonoxxuti. Fl-2014, il-Kummissjoni Ewropea kienet bagħtet ittra ta' intimazzjoni lill-Belġju, li fiha hija indikat li l-leġiżlazzjoni tiegħu dwar ix-xogħol portwali kienet tikser il-libertà ta' stabbiliment (Artikolu 49 TFUE). Wara din l-ittra, fl-2016, dan l-Istat Membru kien adotta Digriet Irjali dwar irrikonoxximent tal-haddiema portwali fiż-żoni portwali, li jistabbilixxi l-modalitajiet ta' implimentazzjoni tal-Ligi li Tirregola x-Xogħol Portwali, haġa li kienet wasslet lill-Kummissjoni tagħlaq il-proċedura ta' ksur fil-konfront tiegħu.

Fil-kawża Katoen Natie Bulk Terminals u General Services Antwerp (C-407/19), iż-żewġ kumpanniji bl-istess isem li kienu jwettqu operazzjonijiet portwali fil-Belġju u barra l-pajjiż talbu lir-Raad van State (il-Kunsill tal-Istat, il-Belġju) l-annullament ta' dan id-Digriet Irjali tal-2016, peress li qiesu li kien jostakola l-libertà tagħhom li jimpjegaw haddiema portwali ġejjin minn Stati Membri oħra minbarra l-Belġju sabiex jaħdmu fiż-żoni portwali Belġjani.

Fil-kawża Middlegate Europe (C-471/19), il-kumpannija kkonċernata kienet ġiet obbligata thallas multa wara li ġie kkonstatat ksur, mill-pulizija Belġjana, ikkostitwit minn xogħol portwali mwettaq minn haddiem portwali mhux irrikonoxxut. Fil-kuntest ta' proċedura quddiem il-qorti tar-rinviju f'din it-tieni kawża, jiġifieri l-Grondwettelijk Hof (il-Qorti Kostituzzjonali, il-Belġju), din il-kumpannija kkontestat il-kostituzzjonalità tal-Ligi li Tirregola x-Xogħol Portwali, peress li qieset li din kienet tikser il-libertà tal-kummerċ u tal-industrija tal-impriżi. Din il-qorti, billi qieset li din il-libertà ggarantita mill-Kostituzzjoni Belġjana kienet marbuta mill-qrib ma' diversi libertajiet fundamentali ggarantiti mit-Trattat FUE, bħal-libertà li jiġu pprovduti servizzi (Artikolu 56 TFUE) u l-libertà ta' stabbiliment (Artikolu 49 TFUE), kienet iddeċidiet li tistaqsi lill-Qorti tal-Ġustizzja, kif kien għamel ir-Raad van State (il-Kunsill tal-Istat) fil-kuntest tal-ewwel kawża, dwar il-kompatibbiltà ta' dawn ir-regoli nazzjonali, li għandhom sistema speċjali ta' reklutaġġ tal-haddiema portwali, ma' dawn iż-żewġ dispożizzjonijiet. Permezz ta' dawn il-kawżi magħquda, minbarra r-risposta li hija kellha tagħti għal din id-domanda, il-Qorti tal-Ġustizzja kienet mitluba tindika kriterji addizzjonali li jippermettu li tiġi ċċarata l-konformità tas-sistema tal-haddiema portwali mar-rekwiżiti tad-dritt tal-Unjoni.

Il-kunsiderazzjonijiet tal-Qorti tal-Ġustizzja

Il-Qorti tal-Ġustizzja tikkonstata qabelxejn li l-leġiżlazzjoni inkwistjoni, li tobbliga lill-impriżi mhux residenti li jixtiequ jistabbilixxu ruħhom fil-Belġju jipprovdu hemmhekk attivitajiet portwali jew li, mingħajr ma jistabbilixxu ruħhom hemmhekk, jixtiequ jipprovdu servizzi portwali hemmhekk sabiex jirrikorru biss għal haddiema portwali rrikonoxxuti bħala tali skont din il-leġiżlazzjoni, timpedixxi lil tali impiżi jirrikorru għall-membri tal-persunal tagħhom jew jirreklutaw haddiema oħra li ma jkunux irrikonoxxuti. Għaldaqstant, din il-leġiżlazzjoni, li tista' tirrendi inqas attraenti l-istabbiliment ta' dawn l-impiżi fil-Belġju jew il-provvista, minnhom, ta' servizzi f'dan l-Istat Membru, tikkostitwixxi restrizzjoni għal dawn iż-żewġ libertajiet ta' stabbiliment u ta' provvista ta' servizzi, iggarantiti mill-

Artikoli 49 u 56 TFUE rispettivament. Il-Qorti tal-Ġustizzja tfakkar għalhekk li tali restrizzjoni tista' tkun iġġustifikata minn raġuni imperattiva ta' interess ġenerali, sakemm tkun xierqa sabiex tiggarrantixxi t-tweġġiq tal-għan imfittex minnha u ma tmurx lil hinn minn dak li huwa neċessarju sabiex jintlaħaq dan il-għan. F'dan il-każ, il-Qorti tal-Ġustizzja tirrileva li l-leġiżlazzjoni inkwistjoni ma tistax titqies fiha nnifisha li hija inadegwata jew sproporzjonata sabiex jintlaħaq l-għan imfittex minnha, jiġifieri li tiġi żgurata s-sigurtà fiż-żoni portwali u li jiġu evitati l-inċidenti fuq il-post tax-xogħol. Fl-evalwazzjoni b'mod globali tas-sistema inkwistjoni, il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi li tali leġiżlazzjoni hija kompatibbli mal-Artikoli 49 u 56 TFUE, sa fejn l-imsemmija kundizzjonijiet u modalitajiet, minn naħa, ikunu bbażati fuq kriterji oġġettivi, nondiskriminatorji, magħrufa minn qabel u li jippermettu lill-ħaddiema portwali ta' Stati Membri oħra juru li huma jissodisfaw, fl-Istat ta' oriġini tagħhom, rekwiżiti ekwivalenti għal dawk applikati għall-ħaddiema portwali nazzjonali u, min-naħa l-oħra, ma jistabbilixxux grupp limitat ta' ħaddiema li jistgħu jkunu s-suġġett ta' tali rikonoxximent.

Sussegwentement, fl-eżami tal-kompatibbiltà tad-Digriet Irjali kkontestat mad-diversi libertajiet ta' moviment iggarantiti mit-Trattat FUE, il-Qorti tal-Ġustizzja tindika li l-leġiżlazzjoni nazzjonali inkwistjoni tikkostitwixxi wkoll restrizzjoni għall-moviment liberu tal-ħaddiema stabbilit fl-Artikolu 45 TFUE, sa fejn hija jista' jkollha effett dissważiv fil-konfront tal-persuni li jimpjegaw u tal-ħaddiema li ġejjin minn Stati Membri oħra. Il-Qorti tal-Ġustizzja tevalwa għalhekk in-natura neċessarja u proporzjonata, meta mqabbla mal-għan li tiġi żgurata s-sigurtà fiż-żoni portwali u li jiġu evitati l-inċidenti fuq il-post tax-xogħol, tad-diversi miżuri inklużi f'din il-leġiżlazzjoni.

F'dan ir-rigward, fl-ewwel lok, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li l-leġiżlazzjoni inkwistjoni li abbażi tagħha, b'mod partikolari:

- ir-rikonoxximent tal-ħaddiema portwali jsir minn kummissjoni amministrattiva, li hija kkostitwita b'mod ugwali minn membri maħtura mill-organizzazzjonijiet ta' persuni li jimpjegaw u mill-organizzazzjonijiet tal-ħaddiema;

- din il-kummissjoni tiddeċiedi wkoll, skont il-bżonn ta' ħaddiema, jekk il-ħaddiema rrikonoxxuti għandhomx jew le jiġu inklużi fi grupp ta' ħaddiema portwali, filwaqt li, għall-ħaddiema portwali li ma jkunux inklużi f'dan il-grupp, it-tul tar-rikonoxximent tagħhom huwa limitat għat-tul tal-kuntratt ta' xogħol tagħhom, b'tali mod li proċedura ta' rikonoxximent ġdida għandha tinbeda għal kull kuntratt ġdid li huma jikkonkludu;

- ma huwa previst l-ebda terminu massimu li fih l-imsemmija kummissjoni għandha tiddeċiedi,

sa fejn ma hijiex neċessarja u lanqas xierqa sabiex jintlaħaq l-għan intiż, ma hijiex kompatibbli mal-libertajiet ta' moviment stabbiliti fl-Artikoli 45, 49 u 56 TFUE.

Fit-tieni lok, il-Qorti tal-Ġustizzja teżamina l-kundizzjonijiet ta' rikonoxximent tal-ħaddiema portwali. Skont il-leġiżlazzjoni inkwistjoni, sakemm ma jkunx jista' juri li huwa jissodisfa fi Stat Membru ieħor kundizzjonijiet ekwivalenti, ħaddiem għandu, jissodisfa rekwiżiti ta' kapaċità medika, li wieħed jgħaddi minn test psikoloġiku u ta' taħriġ professjonali qabel ix-xogħol. Skont il-Qorti tal-Ġustizzja, dawn ir-rekwiżiti huma kundizzjonijiet xierqa sabiex tiġi żgurata s-sigurtà fiż-żoni portwali u proporzjonati meta mqabbla ma' tali għan. Konsegwentement, tali miżuri huma kompatibbli mal-libertajiet ta' moviment previsti mill-Artikoli 45, 49 u 56 TFUE. Madankollu, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li hija l-qorti tar-rinvju li għandha tivverifika li l-missjoni fdata lill-organizzazzjoni ta' persuni li jimpjegaw u, jekk ikun il-każ, lis-sindakati tal-ħaddiema portwali rrikonoxxuti fil-ħatra tal-korpi responsabbli mit-tweġġiq ta' dawn l-eżamijiet jew testijiet ma tkunx ta' natura li tqiegħed fid-dubju n-natura trasparenti, oġġettiva u imparzjali tagħhom.

Fit-tielet lok, il-Qorti tal-Ġustizzja tiddeċiedi li l-leġiżlazzjoni kkonċernata, li tipprevedi ż-żamma tar-rikonoxximent miksub minn ħaddiem portwali taħt sistema legali preċedenti u l-inklużjoni tiegħu fil-grupp tal-ħaddiema portwali, ma tidhirx li hija inadegwata sabiex jintlaħaq l-għan imfittex u lanqas li hija sproporzjonata fir-rigward ta' dan tal-aħħar, b'tali mod li, f'dak li jirrigwarda dan il-punt, din hija wkoll kompatibbli mal-libertajiet stabbiliti fl-Artikoli 45, 49 u 56 TFUE.

Fir-raba' lok, il-Qorti tal-Ġustizzja tqis li l-leġiżlazzjoni inkwistjoni, li abbażi tagħha t-trasferiment ta' ħaddiem portwali fil-grupp ta' ħaddiema ta' zona portwali minbarra dik li fiha huwa jkun kiseb ir-rikonoxximent tiegħu jkun suġġett għal kundizzjonijiet u għal modalitajiet stabbiliti minn ftehim kollettiv ta' xogħol, hija konformi mal-libertajiet ta' moviment previsti mill-Artikoli 45, 49 u 56 TFUE. Hija madankollu l-qorti tar-rinviju li għandha tivverifika li dawn il-kundizzjonijiet u modalitajiet stabbiliti ikunu neċessarji u proporzjonati fid-dawl tal-għan li tiġi żgurata s-sigurtà f'kull zona portwali.

Fl-aħħar lok, il-Qorti tal-Ġustizzja tindika li leġiżlazzjoni li abbażi tagħha l-ħaddiema loġistiċi fiż-żoni portwali għandu jkollhom "ċertifikat ta' sigurtà" li l-modalitajiet ta' ħruġ tiegħu huma previsti minn ftehim kollettiv ta' xogħol ma hijiex inkompatibbli mal-libertajiet stabbiliti mill-Artikoli 45, 49 u 56 TFUE, sakemm il-kundizzjonijiet ta' ħruġ ta' tali ċertifikat ikunu neċessarji u proporzjonati fid-dawl tal-għan li tiġi żgurata s-sigurtà fiż-żoni portwali u li l-proċedura prevista għall-kisba tiegħu ma timponix piżijiet amministrattivi mhux raġonevoli u sproporzjonati.

NOTA: Ir-rinviju għal deċiżjoni preliminari jippermetti, lill-qorti tal-Istati Membri fil-kuntest ta' kawża mressqa quddiemhom, li jitolbu lill-Qorti tal-Ġustizzja interpretazzjoni tad-dritt tal-Unjoni jew li tiddeċiedi dwar il-validità ta' att tal-Unjoni. Il-Qorti tal-Ġustizzja ma taqtax il-kawża nazzjonali. Hija l-qorti nazzjonali li għandha ssib soluzzjoni għall-kawża skont id-deċiżjoni tal-Qorti tal-Ġustizzja. Din id-deċiżjoni torbot, bl-istess mod, lill-qorti nazzjonali l-oħra li quddiemhom titressaq problema simili.

Dokument mhux uffiċjali għall-użu tal-mezzi tal-komunikazzjoni li ma jorbotx lill-Qorti tal-Ġustizzja.

It-[test sħiħ](#) tas-sentenza jinsab fis-sit CURIA mill-jum li fih tingħata s-sentenza

Kuntatt għall-istampa: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355

Ritratti tal-għoti tas-sentenza huma disponibbli fuq "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106.